

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/38/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1017200464
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Kosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1017200464.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marcely Kosovej a sudcov JUDr. Ľudmily Králikovej a JUDr. Kamila Ivánka, v trestnej veci obžalovaného H. O., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6Tk/3/2016 zo dňa 06.02.2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.06.2017 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovanému

H.G., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom Z., ul. W. W. č. XX, t.č. vo väzbe v UVV a ÚVTOS Bratislava,

u k l a d á

podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. l), písm. n/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. obžalovaného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušuje sa výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/133/2016 zo dňa 09.01.2017, právoplatný dňa 27.01.2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6Tk/3/2016 zo dňa 06.02.2017 bol obžalovaný H. O. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. za čo mu bol podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere šestnásť rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné psychiatrické liečenie vo forme ústavnej. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad na dobu tri roky. Podľa § 287 ods. 1 tr. por. okresný súd zaviazal obžalovaného k náhrade škody poškodeným N.

B. a K. B. v sume 1.773,02 €. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. boli obaja poškodení so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného okresný prokurátor, ktoré odôvodnil samostatným písomným podaním.

V písomných dôvodoch uviedol, že sa nemožno stotožniť s trestom uloženým obžalovanému O. a postupom senátu okresného súdu pri ukladaní trestu obžalovanému. Prokurátor nesúhlasí s ustálením poľahčujúcich okolností tak, ako ich ustálil okresný súd. Má za to, že priznanie obžalovaného H. O. a následné oľutovanie jeho skutku treba považovať iba a len za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. a túto nemožno zároveň označiť aj za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. Nemožno dospieť k záveru, že by obžalovaný svojim konaním napomáhal orgánom činným v trestnom konaní (majúc na mysli jednak jeho priznanie sa k spáchaniu skutku ako takého a jednak jeho vyhlásenie učené na hlavnom pojednávaní v intenciách ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por.). Nemožno sa teda stotožniť s pomerom poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ako ho ustálil okresný súd teda 3:0, keďže v zmysle vyššie uvedeného názoru by mal byť pomer 2:0. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd aj pri tomto pomere v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. správne znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, čiže obžalovanému mal byť a aj naďalej má byť ukladaný trest odňatia slobody v sadzbe od dvadsať rokov do dvadsaťtri rokov a štyri mesiace. Prokurátor ďalej uviedol, že sa nemožno stotožniť s úvahou súdu, že uloženie trestu v zákonnej sadzbe by bolo neprimerane prísne. Podotkol, že prevaha poľahčujúcich okolností nie je automaticky spojená s mimoriadnym znížením trestu. Je potrebné prihliadať aj na okolnosti spáchania skutku ako takého, spôsob spáchania skutku, brutálne, nepochopiteľné, nelogické a odsúdenia hodné konanie obžalovaného, ktoré nasledovalo po zavraždení nebohej poškodenej a pár dní po skutku. Prokuratúra podotkla, že ak prvostupňový súd mienil vyhodnotiť konanie obžalovaného ako konanie učené v stave zmenšenej príčetnosti, čo by muselo byť podložené znaleckým dokazovaním a následne uložiť trest mimoriadne znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby, mal súd postupovať podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a nie podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Navrhol preto, aby krajský súd v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a v zmysle § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec obžalovaného H. O. okresnému súdu na nové rozhodnutie.

Z písomného vyjadrenia obhajcu obžalovaného k odvolaniu prokurátora vyplýva, že obhajoba má za to, že odvolanie prokuratúry je nedôvodné. Obhajca poukázal na ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák. Konštatoval, že prvostupňový súd správne ustálil skutkový stav a uložil primeraný trest, ktorý je uložený v rámci zákonnej sadzby. Prvostupňový súd správne zohľadnil poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. V súvislosti s riešením otázky aplikovania poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n/ Tr. zák. uviedol, že nemožno prehliadnuť, že v súdnom konaní podľa § 257 ods. 5 Tr. por. po priznaní sa obžalovaným sa postupuje primerane podľa ustanovení § 333 ods. 3 písm. c/ až h/ Tr. por. Obžalovaný svojim vyhlásením o vine pred súdom urýchlil celé súdne konanie, čím jeho výrok o vine a právnom posúdení skutku sa stali bez zbytočných prieťahov súdneho konania právoplatnými. Jeho priznanie a ľútosť bola deklarovaná počas celého dokazovania. Už v prípravnom konaní nevyužil právo a nepodal sťažnosť proti uznesení o vznesení obvinenia, nepodal sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby a počas celého prípravného konania nepodal ani jednu žiadosť o prepustenie. Z uvedeného vyplýva, že obžalovaný od začiatku aj takouto formou napomáhal OČTK. Obhajca záverom uviedol, že sa prikláňa k názorom prokuratúry v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. por. Obhajca konštatoval, že odvolanie prokuratúry je nedôvodné a ako také ho navrhuje zamietnuť.

Krajský súd vykonal v zmysle § 293 ods. 7 Tr. por. verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného H. O. a zároveň v zmysle § 294 ods. 2 Tr. por. v neprítomnosti splnomocnenca poškodených.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa Krajskej prokuratúry Bratislava uviedla, že modifikuje písomný návrh v dôvodoch odvolania s poukazom na oboznámené odsúdenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/133/2016 v tom, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému sám uložil súhrnný nepodmienečný trest asperovaný na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia a navrhuje odvolanie prokuratúry ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že podané odvolanie prokuratúry je sčasti dôvodné, avšak z iných dôvodov ako to namieta prokuratúra, a to s poukazom na existenciu ďalšieho odsúdenia obžalovaného.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por. ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 2, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. veta prvá odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Úvodom odvolací súd konštatuje, že v predmetnej trestnej veci obžalovaný H. O. v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku a následne na otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ Tr. por. odpovedal áno. Okresný súd po vyjadrení prokurátora a splnomocneného zástupcu poškodených prijal toto vyhlásenie obžalovaného a rozhodol o tom, že sa dokazovanie v rozsahu v akom bolo prijaté priznanie nevykoná. Na hlavnom pojednávaní boli vykonané dôkazy k prípadným výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení.

Odvolací súd konštatuje, že podaným odvolaním zo strany prokurátora bol napadnutý len výrok o treste, teda odvolací súd bol obmedzený revíznym princípom len na preskúmanie napadnutého výroku o treste, zdôrazňujúc, že rozhodnutie o vine obžalovaného ako rozhodnutie o škode, či uložené opatrenia sú právoplatné.

Krajský súd predovšetkým konštatuje v súvislosti s ukladaným trestom, že v konaní pred odvolacím súdom bolo zistené a preukázané, že obžalovaný O. bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/133/2016 zo dňa 09.01.2017, právoplatným dňa 27.01.2017 uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a

obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní jeden rok. O tomto odsúdení ešte okresný súd v čase rozhodnutia dňa 06.02.2017 vedomosť nemal.

K výroku o treste odvolací súd ďalej pripomína, že trest je opatrením štátneho donútenia, ktorý sa ukladá páchatelovi za spáchaný trestný čin. Trest môže priamo postihnúť len páchatela trestného činu (zásada personalita trestu), je následkom trestného činu, a preto musí byť úmerný spáchanému trestnému činu (zásada proporcionality trestu). Základnou funkciou trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred páchatelmi, ktorá sa uskutočňuje jednak prvkom donútenia a jednak prvkom výchovy. Trest vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela trestného činu. Pri ukladaní trestu súd prihliadne najmä na spôsob spáchanie činu, jeho následok a zavinenie, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Osobu páchatela treba vyhodnotiť vo všetkých súvislostiach i z hľadiska prognózy jeho budúceho vývoja správania v spojitosti so spáchaným trestným činom, významný je spôsob života a správanie sa obžalovaného, či jeho postoj k spáchanému trestnému činu.

Podstatnou skutočnosťou, ktorá mala významný vplyv na uloženie namietaného trestu sú priznané poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. j/, písm. l/ a písm. n/ Tr. zák. Prokuratúra namietala uplatnenie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n/ Tr. zák. a následne aplikáciu § 39 Tr. zák. Krajský súd pripomína, že pri každom prijatom vyhlásení o vine sa automaticky neuplatňujú poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zák. ako i § 36 písm. n/ Tr. zák., ale je potrebné v každom konkrétnom prípade skúmať, či a ako napomáhal páchatel orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri objasňovaní trestnej činnosti (§36 písm. n/ Tr. zák.)

Pokiaľ ide o postoj obžalovaného v tomto konkrétnom prípade, tento aj podľa názoru krajského súdu napĺňa poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. Napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú na to určené, pričom medzi tieto patrí jednak polícia, prokurátor, ale rozhodne aj súd, pretože ťažisko dokazovania sa pri dodržaní zásady ústnosti a bezprostrednosti, sústreďuje práve na hlavné pojednávanie. Len dôkazy vykonané zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní môžu byť podkladom na rozhodnutie o podanej obžalobe zo strany prokurátora. Obžalovaný teda svojim postojom podstatne „uľahčil“ prácu súdu pri vykonávaní dokazovania. Navyše, obžalovaný sa už v prípravnom konaní priznal k spáchaniu trestnej činnosti a spolupracoval a napomáhal OČTK. Správne teda okresný súd ustálil existenciu troch poľahčujúcich okolností a neexistenciu žiadnej okolnosti príťažujúcej - čo napokon ani prokurátor nenamietal, a preto všetky tieto poľahčujúce okolnosti boli priznané aj odvolacím súdom.

Pokiaľ ide o závery znaleckého psychiatrického posudku, na ktoré poukazuje tak obhajoba ako i prokuratúra vo vzťahu k skúmaniu príčetnosti obžalovaného v čase spáchania skutku (a následnej prípadnej aplikácii § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.), krajský súd uvádza, že znalec konštatoval, že v čase spáchania trestného činu ani minimálne niekoľko týždňov pred vykonaním skutku obžalovaný netrpel žiadnou takou poruchou, ktorá by mala forenzne významný vplyv na jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti. Obžalovaný v čase spáchania činu, v období vrcholiaceho afektu, spoločenskú nebezpečnosť svojho konania rozpoznať vedel, ale v potenciálne forenzne zníženej miere, rovnako mohol aj svoje konanie ovládať. Bizarnosť a psychologická nezrozumiteľnosť skutku, ktorý postráda motív nasvedčujú tomu, že jeho ovládacie schopnosti boli potenciálne forenzne významne znížené. Z uvedené teda vyplýva, že znalec konštatoval iba predpoklad, či možnosť - „potenciálne“ zníženie uvedených schopností, a teda nemožno konštatovať a ustáliť zníženie príčetnosti u obžalovaného.

Pri úvahe o uložení druhu a výmery trestu obžalovanému dospel odvolací s poukazom na vyššie uvedené k záveru, že je potrebné ukladať obžalovanému súhrnný asperovaný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41ods. 2 Tr. zák., keďže pri skutku z predmetného rozhodnutia ako i skutku z rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/133/2016 ide o zbiehajúcu sa trestnú činnosť. Keďže sa viacerými skutkami dopustil viac úmyselných trestných činov, bolo potrebné trest súhrnný ukladať podľa zásady ukladania trestu úhrnného, vyjadrenej v ustanovení § 41 ods. 2 Tr. zák., teda ako trest asperovaný. Krajský súd dospel k záveru, že s poukazom na osobu obžalovaného, okolnosti prípadu ako i z pohľadu prevencie generálnej, bude na nápravu obžalovaného postačovať uloženie trestu v takej výmere, ako bol uložený napadnutým rozsudkom, teda vo výmere šesťnásť rokov za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 Tr. zák., keďže aj odvolací dospel k záveru, že takáto výmera

trestu bude pre obžalovaného spôsobilá zabezpečiť tak prvok výchovy ako i prvok represie. V súlade s individualizáciou trestu zákon umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanovenú v osobitnej časti, kedy by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela. Takýmito okolnosťami sú najmä okolnosti inak poľahčujúce, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, čo sa v danom prípade stalo.

Napokon, krajský súd pri ukladaní trestu súhrnného, podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/133/2016 zo dňa 09.01.2017, právoplatným dňa 27.01.2017, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní jeden rok, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného pre výkon uložené trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, krajský súd postupoval v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák., nakoľko obžalovaný sa dopustil obzvlášť závažného zločinu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd podľa § 321 ods.1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.